

bette, for at ikke en tilfyneladende Overensstemmelse ſkulde ende i en Uoverensstemmelse.

Berg: Jeg kunde egentlig i alt Veſentlig frafalde Ordet, fordi jeg i det Hele taget kan tiltræde de Betragtninger med Henſyn til Underſtøttelse af en Bys Skoleveſen, ſom den ærede Miniſter gjorde gjældende, da han talte om det Andragende, ſom det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jenſen) har foreſlaaet henviſt. Der er kun en Bemærkning, ſom jeg har at gjøre til det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Berg), ſom erindrede mig om en Debat under Finantslovens 2den Behandling, hvor der var Tale om at yde et meget begrændſet Beløb til Fripladſer for fattige Børn i et Amt, hvor der fra Statens Side, ſaavidt mig bekendt, ikke ydes en eneſte Skilling til en uvidet Underviſning. Dette vil det ærede Medlem ſammenligne med, at vi, medens vi eſter offentlig Beregning yde omtrent 41,000 Kr. til det lærde Skoleveſen i Randers By, nu ſtulde gaa videre og yde Underſtøttelse til en anden Skole der i Byen. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem med Henſyn til dette Spørgsmaal kunde være uheldigere i at vælge Exempler til Sammenligning. Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds var ſaa venlig at meddele os, at Randers Almueſkoleveſen var i en god Tilſtand, og at Kommunen offtrede derpaa, hvad man kunde vente af en ſaadan Kommune. Jeg vil gjerne bede det ærede Medlem — det har aabenbart Interæſe for Sagen — at fortsætte med Oplyſninger i den Retning, at give os ſtatiftiſte Oplyſninger om, hvor mange Børn der ſøger den offentlige Almueſkole, ſom for Kommunens Regning er etableret i Randers By, hvilken Underviſning der er etableret for diſſe Børn, hvor meget de gaa i Skole, og til hvilket Maal man agter at føre dem, ſamt hvilken Udgiſt Randers Kommune har pr. Barn i diſſe Skoler. Jeg tror ikke, at der har foreligget ſaadanne Oplyſninger tidligere, men maatte det ærede Medlem kan give dem, og at det deraf vil fremgaa, at Randers Kommune i den Henſeende i en veſentlig Grad banner en Undtagelſe fra, hvad der desværre endnu — ſkjøndt jeg maa ſige, at det dages paa enkelte Steder i Kommunerne i ſaa Henſeende — er Tilfældet i Byerne, nemlig at man for den ſørſte Del af Børnenes Bedkommende giver dem en meget utilſtrækkelig Almueunderviſning. Det turde derfor endnu ikke være oplyſt, at der derfra kan hentes Grund til yderligere end med 41,000 Kr., ſom allerede angivet, at ſtøtte Skoleveſenet i Randers. Det kan beklages, at en driftig og dygtig Beſtyrer ſom Hr. Helms kommer til at lide under dette, om det ærede Medlem vil, Principſpørgsmaal, men jeg tror, at det er overordentlig naturligt, at vi dele den Betragtning, ſom nu ogſaa er bleven udtalt af den ærede Miniſter, og

ſom vi ved flere Leiligheder have hævdet angaaende diſſe Spørgsmaal. Det gjælder om ved en Reform af vort lærde Skoleveſen at ſaae Midler frie for at kunne ſprede dem paa flere Steder i Landet, hvor man nu ikke modtager nogen Hjælp til en forøget Underviſning.

N. P. Jenſen: Den høitærede Miniſter udtalte, at der var mange andre Kjøbstæder, hvor der ſøttes Trang til ſaadanne Realkoler ſom den, hvorom der her er Tale, og at man var nærmere til at underſtøtte dem. Det ſkal jeg ikke benægte, og hvor der viſer ſig en ſaadan Trang, ſkal jeg ſtemme for at bevilge Tilſtød. Men Spørgsmaalet er, om der i Randers er Trang til en Realkole af den Beſtaffenhed, ſom her er omtalt, og det forekommer der mig dog at være et temmelig ſoleklart Beviſ for i den Omſtændighed, at en Skole, der i 1869 talte 25 Elever, for Dieblittet tæller 115. Naar den høitærede Miniſter ſamtidigt udtalte, at der dog viſtnok i det Svar, ſom Miniſteriet gav paa den Anſøgning, ſom Hr. Helms i ſin Tid indſendte, ikke alene var talt om det Moment, jeg havde anført, men tillige om andre Momenter, ſaa ſkal jeg indrømme det, men oplyſe, at jeg kun har ſtøttet mig til de Udtalelſer, der findes i Betænkningen fra forrige Aar, og ikke har Miniſteriets Reſolution, ſom var bilagt det Andragende, der den Gang kom ind fra Hr. Helms. Hvad angaar de Udtalelſer, ſom kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) ſkal jeg bemærke, at jeg kom ind paa Spørgsmaalet af ganſte andre Grunde, end det ærede Medlem nu ſyntes at ville tillægge mig. Det var i et Svar til den ærede Ordfører, at jeg ſagde, at Randers Kommune ſørſt og fremmeſt havde Forpligtelſe til at underſtøtte ſin Almue- og Borgerſkole, og at jeg troede, at den gjorde dette ſaaledes, ſom man kunde forlange af en ſaa ſtor Kommune. Nu forlanger det ærede Medlem, at jeg ſkulde oplyſe, hvor mange Elever der er, hvorledes Underviſningen er ordnet — vel ogſaa i Borgerſkolen, og det forekommer mig, at derved det ærede Medlem havde ſpurgt om Borgerſkolen, havde det haft en langt større Betydning, thi derved vilde det viſe ſig, i hvilken Grad Helms' Skole var nødvendig eller ikke — hvor meget enhver Elev koſtede Byen osv. Havde jeg tænkt mig, at dette kunde have nogenſomhelſt Betydning for Afgjørelſen af denne Sag, ſkulde jeg have ſørgt for at have alle diſſe Oplyſninger paa rede Haand. Skjød derimod det ærede Medlem Spørgsmaalet ind i Diskuſionen, for at ſaae det Svar fra mig, at jeg ikke derom ſaae mig iſtand til ſtrax at give nogen Oplyſning, ſkal han meget let naae ſin Henſigt, thi dette Svar ſkal jeg gjerne give; men da Oplyſningerne ikke have Betydning for Sagen, ſer jeg ikke Andet i det ærede Medlems Spørgsmaal, end Omſt.